

Olsztyn, dnia 25 czerwca 2021

r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

PS-II.431.4.1.2021.TJ

**Pan
Piotr Ryszard Feliński
Burmistrz Miasta i Gminy
Ruciane-Nida**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.) zespół kontrolujący Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach 7, 8, 11 czerwca 2021 r. kontrolę realizacji zadań własnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Ruciane-Nida.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 11 czerwca 2021 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Pana Burmistrza, bez wniesienia zastrzeżeń, w dniu 22 czerwca 2021 r., realizacja zadań ustawowych w Gminie Ruciane-Nida z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w realizacji zadań z zakresu:

- prowadzenia poradnictwa dotyczącego przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenia przez pracowników socjalnych ośrodka pomocy społecznej interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenia działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

W zakresie opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Nieopracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, co było niezgodne z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Brak dokumentu wyznaczającego kierunki działań, zasady współpracy oraz odpowiedzialność poszczególnych instytucji za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był Burmistrz Gminy Ruciane-Nida.

W zakresie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego w tym w części dotyczącej realizacji procedury „Niebieskie Karty” stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Działanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego bez podstawy prawnej, tj. po wygaśnięciu kadencji Zespołu przez który został wybrany do pełnienia tej funkcji, co było niezgodne z art. 9a ust. 6 ww. ustawy.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Brak formalnej odpowiedzialności za realizowanie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

2. Przekazanie formularza „Niebieska Karta-A” przez Policję do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w terminie dłuższym niż 7 dni, co stanowiło naruszenie przepisu § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245).

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Brak podjęcia niezwłocznych działań wobec rodziny objętej procedurą.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był przedstawiciel Policji podejmujący interwencję w sprawie.

3. Przekazanie formularza „Niebieska Karta - A” przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego członkom grupy roboczej w terminie dłuższym niż 3 dni, co stanowiło naruszenie przepisu § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Brak możliwości podjęcia niezwłocznych działań przez członków grupy roboczej wobec rodziny objętej procedurą.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Brak udokumentowania przekazania formularza „Niebieska Karta - A” przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego członkom grup roboczych, co było niezgodne z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Brak możliwości stwierdzenia, czy Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przekazał formularz „Niebieska Karta - A” członkom grupy roboczej w terminie wskazanym w § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

5. Powoływanie grup roboczych w składzie nieadekwatnym do problemów występujących w rodzinach objętych procedurami, co było niezgodne z art. 9a ust. 11 ww. ustawy.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Ograniczenie możliwości podejmowania kompleksowych, interdyscyplinarnych działań na rzecz rodzin, które były objęte procedurami.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

6. Niewypełnienie formularza „Niebieska Karta - C”, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wskazanego w § 8 ust. 2 lub 5 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Brak pełnej diagnozy sytuacji rodziny, która warunkuje stworzenie adekwatnego planu

pomocy rodzinie.

Osobami odpowiedzialnymi ww. nieprawidłowość byli członkowie grupy roboczej realizujący procedurę.

7. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta - C” z osobą nieletnią, co było niezgodne z § 8 ust. 4 i § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Naruszenie interesów osoby nieletniej.

Osobami odpowiedzialnymi ww. nieprawidłowość byli członkowie grupy roboczej realizujący procedurę.

8. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta - C” dla dziecka z osobą, co do której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, co było niezgodne z § 5 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Nieprawidłowość mogła skutkować zagrożeniem zdrowia i życia dziecka.

Osobami odpowiedzialnymi ww. nieprawidłowość byli członkowie grupy roboczej realizujący procedurę.

9. Niewypełnienie kolejnego formularza „Niebieska Karta – C”, po kolejnym przypadku stosowania przemocy w rodzinie, co było niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Niedostosowanie indywidualnego planu pomocy do bieżącej sytuacji osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą w rodzinie.

Osobami odpowiedzialnymi ww. nieprawidłowość byli członkowie grupy roboczej realizujący procedurę.

10. Niewskazanie działań w indywidualnych planach pomocy dla przedstawicieli wszystkich podmiotów uczestniczących w realizacji procedury, co było niezgodne z § 16 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Zmniejszenie efektywności podejmowanych działań pomocowych wobec rodzin, które były objęte procedurami.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

11. Brak udokumentowania realizacji zadań wynikających z indywidualnego planu pomocy, przez przedstawicieli wszystkich podmiotów uczestniczących w realizacji procedury co stanowiło niedopełnienie obowiązku wskazanego w art. 9b ust. 3 pkt 3 ww. ustawy i § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Brak możliwości stwierdzenia czy działania zaplanowane wobec rodzin zostały zrealizowane.

Osobami odpowiedzialnymi za ww. nieprawidłowość byli członkowie grup roboczych realizujący procedury.

12. Zakończenie procedury pomimo braku udokumentowania realizacji działań, zaplanowanych w indywidualnych planach pomocy, przez członków grup roboczych wobec rodzin objętych wsparciem, co było niezgodne z § 10 ust. 1 i § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości:

Brak możliwości stwierdzenia czy zrealizowano wszystkie zadania zawarte w indywidualnych planach pomocy wobec rodzin objętych procedurami.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2020 poz. 1876 ze zm.) w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie poprzez realizację następujących zaleceń:

1. Opracować i realizować gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
2. Nie dopuszczać do sytuacji, w których przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego działa bez podstawy prawnej. Wybrać Przewodniczącego Zespołu zgodnie z zapisem z art. 9a ust. 6 ww. ustawy.
3. Podjąć działania w celu przestrzegania przez przedstawicieli podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie terminowości przekazywania formularzy „Niebieska Karta - A” przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego, zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
4. Przekazywać formularze „Niebieska Karta - A” przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego członkom grup roboczych w terminie określonym w § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia.
5. Dokumentować przekazywanie formularzy „Niebieska Karta - A” przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego członkom grup roboczych, zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.
6. Powoływać grupy robocze w składzie adekwatnym do problemów występujących w rodzinach objętych procedurą, zgodnie z art. 9a ust. 11 i 12 ww. ustawy.
7. Wypełniać formularze „Niebieska Karta - C”, zgodnie z § 8 ust. 2 lub 5 ww. rozporządzenia.
8. Nie dopuszczać do sytuacji, w której formularz „Niebieska Karta - C” będzie wypełniany z osobą nieletnią i wszelkie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” przeprowadzać zgodnie z § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia.
9. Nie dopuszczać do sytuacji, w której interesy dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie, reprezentuje osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie i wszelkie czynności przeprowadzać zgodnie z § 5 ust. 2 ww. rozporządzenia.
10. Wypełniać formularz „Niebieska Karta – C” po każdym kolejnym zdarzeniu przemocy, zgodnie z zapisami § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia.

11. Wskazywać w indywidualnych planach pomocy działania dla przedstawicieli wszystkich podmiotów uczestniczących w realizacji procedury „Niebieskie Karty” – członków grup roboczych, zgodnie z § 16 ust. 2 ww. rozporządzenia.
12. Dokumentować realizację indywidualnych planów pomocy w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” przez członków grup roboczych zajmujących się poszczególnymi sprawami, zgodnie z art. 9b ust. 3 pkt 3 ww. ustawy i § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.
13. Kończyć procedury „Niebieskie Karty” po udokumentowaniu realizacji działań wskazanych w indywidualnych planach pomocy przez wszystkich członków grup roboczych wobec rodzin objętych procedurą, zgodnie z § 10 ust. 1 oraz § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

Jednocześnie uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w czasie prowadzenia kontroli w Gminie Ruciane-Nida wskazuję następujące działania:

1. Dokumentować udzielane poradnictwo dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. W sprawozdaniach wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym.
3. Dokumentować prowadzony monitoring sytuacji rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy w rodzinie o którym mowa w art. 9b ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W sytuacji gdy w rodzinie objętej monitoringiem prowadzona była procedura „Niebieskie Karty” zasadnym jest przechowywanie ww. dokumentacji w teczkę prowadzonej procedury.

Ponadto mając na względzie zabezpieczenie osób doświadczających przemocy w rodzinie, zasadnym jest rozważenie możliwości zawarcia porozumienia w zakresie zapewnienia im miejsca w ośrodku wsparcia.

Na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zaleceń zawartych w wystąpieniu.

Jednocześnie proszę o powiadomienie o sposobie realizacji zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z upoważnienia
Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Anna Słowińska